

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XI. Qui profectui suo studere cupit, non eum in genere aggrediatur oportet, sed ad particularia descendat. Et quanti referat bona proposita ac desideria, quæ à Deo illi immittuntur, opere ipso exequi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

examinando nosse velit, num quem in spiritu profectum faciat (quod sane quam frequentissime examen fieri ratio ipsa suadet) circa hoc potissimum se singillatim exortiat; videat, inquam, vtrum res paruas magni faciat, an vero licetiam quandam induat, ad easdem flocci faciendas. Si autem comperiat, parua omnia se contemnere, nec solitum, si quando in illa impingit, remorsum conscientia sentire, omni qua potest diligentia & cura, hunc emendare defectum studeat. Diabolus namque, vt ait Basil. cum nullo se pacto nos à Religione videt posse diuertere, totis viribus id saltem persuadere nobis conatur, vt perfectioni non incumbamus, & parua magni non faciamus; in quo vana quadam securitate, per hoc scilicet Deum non amitti, nos circumuenit. Nostrium vero e contra est, operam dare, vt, sicut nos à Religione ipsa separare nequit, ita nostram perfectionem non impediat; sed totis in eam viribus, & omnibus animi corporisque neruis incumbere, leuia & vilia magni aestimando.

CAPVT XL

Qui profectui suo studere cupit, non eum in genere aggrediatur oportet, sed ad particularia descendat. Et quanti referat bona proposita ac desideria, qua à Deo illi immituntur, opere ipso exequi.

PERMVLTVM quoque nos ad in spiritu proficiendum, aliud quoddam medium iudabit; quod omnes, qui de vita spiritali scripserunt, vulgo proponere solent; videlicet, hocce profectus nostri negotium non in generali & communi, sed in particulari & per partes accipiendum esse. Abbas Moyses, vt scribit Cassianus, quadam die à suis fratribus in collatione spiritali petijt, Quidnam per tot ipsi labores, abstinentias, vigilias per tam frequen-

tem orationem & mortificationem spectarent? quem in his finem haberent? Cui illi omnes voce vna dixerunt, Regnum caelorum. Tum ipse: Illud quidem vltimum omnium est finis: at hoc non rogo, sed tantum, quem immediatum & particularem finem habeatis, vt vltimum illum finem assequamini? tamen si agricola finis sit, vt multum frumenti in messe colligat, & abunde illi suppetat, vnde cum suis viuat; omni tamen sua cura ac diligentia huc intendit, vt terram colat & aret, eamque à zizanijis & lolio expurget: quia medium illud necessario illi praemitendum est, vt alium finem suum assequatur. Sic, licet mercatoris finis vltimus sit ditescere, & multum opum colligere, omni tamen studio suo in id vnum incumbit, vt solerter aduertat, cequod negotiandi & mercaturae genus futurum sibi sit, ad finem illum suum assequendum; accommodatius & aptius. Sic & Religiosum facere, necesse est. Neque enim satis est, illum in genere dicere, salutem meam specto, bonus esse Religiosus cupio, volo esse perfectus; sed oculos in particulari ad illud vitium aut passionem reflectat oportet, qua ipsum magis impediatur, quominus ad perfectionem perueniat, nec non ad virtutem, quae ad hoc sibi magis necessaria est: & hoc omne eius sit studium. Nam hoc modo paulatim procedendo, & magna quadam diligentia & cura, iam hanc, postea aliam virtutem sibi assequi studedo, longe facilius & melius id quod spectat, consequetur.

Atque hoc est medium, quod alius Eremita illi olim monacho suggestit, qui, postquam initio diligentissimus & feruentissimus fuisset, in exercitiis suis spiritalibus postmodum elanguit, & valde intepuit. Qui cum dein ad antiquum feruorem redire veller, sed eius iter obstructum quodammodo inueniret, ac proinde id illi perdifficile videretur, à qua primū re ordiretur, nesciebat: mcestū itaque consolatus senex, hac eum parabola vel exemplo ad laborem animabat: Pater quidam,

dam, inquit, filium ad agrum spinis & sentibus oblitum expurgandum miserat: sed cum hic horridum illud vepricerum coram inspiceret, de eo excaudicando desperare cepit: quapropter vno die atque altero somno se dedit iners, & penitus nihil egit. Cui deinde pater: Non est necesse, fili, ait, vt omnia agenda simul vno intuitu respicias, nec ager hic vno die totus est expurgandus: sed tantam quotidie eius partem excole, quantam corporis humani magnitudo caperet. Quod cum filius consilium esset secutus, non multo post totus ille ager à vepribus & sentibus fuit purgatus.

Notandum vero hic est, vnam de præcipuis, ob quas tam parum in spiritu proficimus, & plura à Deo charismata non recipimus, causam esse, quod bona, quæ ipse nobis suggerit, proposita & desideria, opere non exequamur: hinc, quoniam bonam ante acceptorum illi rationem non reddimus, alia imposterum maiora nobis non dat. Nam sicuti Præceptor discipulum ad altiorrem classem vel studium promouere non solet, dum nondum illum assecutum vel didicisse videt, quæ in minori classe præscribuntur: non aliter se Dominus in nobis ad perfectionem promouendis gerere solet: tanto namque diutius magna quædam nobis dare differt, quanto ipsi in datis cooperando negligentiores sumus; quo vero diligentius ea quis desideria opere adimplere proponit, quæ illi Dominus in oratione edimunicare est dignatus, eo ipsum ad maiora etiam conferenda magis pro-
Lib. 1. Epist. fol. 241. *Qui, inquit, bene utitur eo, quod iam nouit, lumen de celo assequatur ad id, quod nondum nouit: alius vero quis illud petere non audeat; cum replicare dator illi possit: Cur scire vis voluntate beneplacitum meum, cum ne quidem in eo, quod nosti, eam adimpleas? Si itaque illa executioni non mandas desideria, quæ tibi Altissimus inspirat, quomodo res alias maiores ab eo tibi dari velis? Qua fronte & ore petere à Deo in oratione audeas, vt hoc vel illud, quod desideras, & quo opus habes, tibi conce-*

dat; si te ipse in vno defectu, quem tamen à te corrigi imprimis necesse est, & ad quod multa tibi desideria & inspirationes Deus Optim. Max. dedit, corrigere & mortificare nolis? Nescio, quomodo ad Deum vel oculos sustollere præsumat ad maiora petenda is, qui se, vel in vno exteriori, cui obnoxius est, defectu emendare nolit, sed deliberate ac voluntarie in ipsum aliquoties impingit. Quamobrem si in spiritu proficere & multa à Deo charismata recipere velimus, sumus in inspirationibus & desiderijs, quæ Dominus nonnunquam inspirat, executioni mandandis quam diligentissimi.

Communis est sanctorum omnium doctrina, eum, qui beneficijs acceptis bene utitur, ad alia noua recipienda dignum se reddere; e contra, qui iisdem abutitur, alia de nouo non mereri recipere. Decimo sexto Sapientiæ capite quarit Salomon, cur manna, cum primum sol radios spargere inciperet, deflueret & euanesceret & nulli post vsui seruiret; si autem igni id iam collectum admoueretur, non liquefceret, nec vllum detrimentum acciperet, cum tamen maior sit ignis quam solis ardor? Ipse sibi Sapiens circa capituli finem respondet, dicens: *Vt notum omnibus esset, quoniam oportet præuenire solem ad benedictionem tuam; id est, quod in gratis & beneficijs, quæ à diuina manu accipimus, bene utendo, esse debeamus quam diligentissimi; & quod, in ingrati & pigri, qui ante solis exortum surgere detrectat, quo aliquam è dato diuinitus beneficio vtilitatem capiat, castigationem Deus permittat, vt à sole omnium illorum cibus & commeatus liquefactus diffluat.* Hoc ipsum nobis & Redemptor Iesus in Euangelio; sub parabola illa hominis illius regis declarat, qui, cum vniuersam substantiam suam in seruos distribuisset, vt ex illa lucrum quisque negotiando faceret; & postquam iam regni possessionem cepisset, comperto post multa vnumquoniam illorum talenta superlucratum esse, pro talentorum acquiritorum numero ac
Sap. 16. 11. *Luc. 19. 11.*

proportione singulis praefecturas distri-
buit: nam eum, qui decem talenta lucra-
tus erat, decem ciuitatibus praeposuit; qui
quinque, quinque ei regendas ciuitates
tradidit. Qua Dominus parabola indica-
re uoluit, quemadmodum rex ille seruo-
rum suorum industriam ac fidelitatem
mercede nimium quanta est remunerat-
us (quae enim decem talentorum est ad
decem ciuitates florentes proportio?) pa-
ri modo, si nos inspirationes Dei opere i-
pso exequamur, & in illa correspondetia
fideles simus, nimis quam magno, excelsi-
mo, & aucto nobis seruire diuina sua
Deum dona multiplicaturum. Et contra,
si non pro eo, ac oportet, datori respon-
deamus, non modo nobis, quod ante da-
tum erat, auferendum, verum etiam pla-
gis uapulatos multis, ut seruus ille de-
ses, qui accepto à Rege talento nihil om-
nino lucratus erat, nec peculium re-
gum adauxerat.

Plin. lib. 35.
nat. hist. c. 10.

Notissimus ille pictor Apelles nūquam
tot tantisque occupationibus distinebatur,
quin suam quotidie arte exerceat, sem-
per aliquid pingendo; hinc tempus interdum
negotiiis occurrentibus suffurando,
dicere solebat: Hodie nullam lineam du-
xi: quod inde uelut proverbium usurpari
in quolibet officio & arte coepit, dum se-
dies praeteriit, qua quis eam nec coluit,
nec exercuit. Atque inde Apelles tam per-
fectus & consummatus pictor euasit. Quo-
circa si & tu perfectus & completus esse
Religiosus vis, nulla tibi dies abeat, qua
non aliquam in uirtute lineam ducas, &
aliquid proficias: Quotidie aliquē ex ope-
ribus, quae agis, defectū tolle; hoc quippe
modo in dies ea fient & meliora & perfe-
ctiora. Et cum meridianum conscientiae
examen institues, perpende & examina,
num media illa dies tibi abierit, nulla dū
in uirtutibus lineola ducta, ac tum dici-
to: *Hodie, eheu! nullam lineam duxi*; id est,
hodie in uirtutis uia ne vno quidem passu
progressus sum, hodie in nulla me re mor-
tificauit, hodie ne vel unum humilitatis ac-
tum exercui, cum tamen eius exercende
occasiones non defuerint. Inaniter mihi

hæc media dies effluxit, sed reliquā partē
melius traducam, & crastinam et melius.
Hoc modo si procefferimus; paulatim
multum in uirtutū stadio progrediemur.

CAPVT XII.

*Multum ad perfectionem assequen-
dam conferet, nullum data opera &
deliberate defectum admittere,
& in cæpto feruore fla-
uescere.*

NON parum quoque in uirtute & per-
fectione proficiemus, si nullam deli-
berate ac studio imperfectionē cōmitte-
re procuremus. Duo sunt imperfectionū
& culpārū uenialium genera: alia, in quas
etiam impingunt illi, qui Deum timent,
idque uel ex fragilitate, uel ignorantia, uel
inaduerentia; etsi non sine aliqua sua ne-
gligentia. Norūt porro & sentiūt ipsi serui
Dei, qui in ueritate coram eo ambulāt,
has sibi non amaritudinis, sed humilian-
di sui occasionem esse; nec suum propter
has ab ipsis Deum uultum auertere; nec
succensere; imo uero nouum quendam
sibi à Domino postea fauorem, & nouum
spiritus vigorem, ob humile illum suum
idcirco ad Deum recursum dari re ipsa
experiuntur. Sunt uero & alia culpæ &
imperfectiones, quas tepidi & in seruitio
diuino segnes aduertenter & data opera
committunt. Magna hæc impediunt bona
nobis haud dubie danda, si in eas nō im-
pingeremus. Atque ob has sæpe suam à no-
bis Dominus uultum in oratione auerit.
& plurimas nobis gratias conferre desi-
nit. Quocirca si & proficere, & multas
caelitus gratias recipere uelimus, demus
operam, ne quas culpas deliberate & sci-
enter faciamus. Sufficere nobis debent il-
lae, quas aut ex ignorantia, aut inaduer-
tentia consciscimus, nullas à parte nostra
iis addamus. Scilicet, illa in oratione dis-
tractiones sufficiunt, quae ob imagina-
tionis inconstantiam nobis inopinato
ingruunt; uoluntarie uero & deliberate

Lud. Blof. in
Spacul. spirit.
c. 6.

Venialium
culparum
duo genera.

E. 3. nullas.